

Asia: VN/24815/2024

Lausuntopyyntö: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ihmisoikeuksia ja ympäristöä koskevasta yritysten huolellisuusveloitteesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne soveltamisalaa ja määritelmiä koskevista ehdotuksista (lain 1 luku)

-

Lausuntonne huolellisuusveloitteen sisältöä koskevista ehdotuksista (lain 2 luku)

-

Lausuntonne yritykselle tehtäviä valituksia ja ilmoituksia koskevista ehdotuksista (lain 3 luku)

-

Lausuntonne valvontaa ja seuraamuksia koskevista ehdotuksista (lain 4 luku)

-

Lausuntonne vahingonkorvausta koskevista ehdotuksista (lain 5 luku)

-

Lausuntonne muista ehdotuksista (erinäiset säännökset, liitelait)

-

Lausuntonne ehdotuksen vaikutusten arvioinnista (erityisesti millaisia vaikutuksia näette ehdotuksella olevan ja onko ehdotuksella muita kuin luonnoksessa tunnistettuja vaikutuksia, mitä)

-

Lausuntonne ehdotuksen säätämisyjärjestystä koskevista perusteluista

-

Muut huomionne ehdotuksesta

Ehdotetun lain 79 §:n mukaan ”Tämän lain velvoitteiden noudattamista tai niiden vapaaehtoista soveltamista on pidettävä sellaisena ympäristö- tai sosiaalisena näkökohtana, jonka julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 5 §:ssä tarkoitetut hankintayksiköt voivat ottaa huomioon osana julkisten hankinta- ja käyttöoikeussopimusten tekoperusteita ja ympäristö- tai sosiaalisena edellytyksenä.”

Säännöksen yksityiskohtaisten perustelujen mukaan säännös perustuu yritysvastuudirektiivin 31 artiklaan ja tarkoituksena on mahdollistaa lain mukaisten velvoitteiden noudattaminen osana julkisten hankinta- ja käyttöoikeussopimusten tekemistä.

VR toteaa, että yritysvastuudirektiivin asianmukaiseksi täytäntöönpanemiseksi säännöksessä tulisi viitata yleisen hankintalain lisäksi myös vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettuun lakiin (1398/2016; erityisalojen hankintalaki). Yritysvastuudirektiivin 31 artikla viittaa tältä osin myös erityisalojen hankintadirektiiviin 2014/25/EU, joka on pantu kansallisesti Suomessa täytäntöön erityisalojen hankintalailla. Näin ollen tarkoituksena on ollut ulottaa säännöksessä kuvattu mahdollisuus myös erityisalojen hankintadirektiivin mukaisiin toimijoihin, jolloin yritysvastuudirektiivin säännösten toteuttaminen edellyttää viittausta myös erityisalojen hankintalain 5 §:n mukaisiin hankintayksiköihin.

VR ehdottaa seuraavaa muokkausta muotoiluun: ”Tämän lain velvoitteiden noudattamista tai niiden vapaaehtoista soveltamista on pidettävä sellaisena ympäristö- tai sosiaalisena näkökohtana, jonka julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 5 §:ssä sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1398/2016) annetun lain 5 §:ssä tarkoitetut hankintayksiköt voivat ottaa huomioon osana julkisten hankinta- ja käyttöoikeussopimusten tekoperusteita ja ympäristö- tai sosiaalisena edellytyksenä.”

Lähdetluoma Tanja
VR Group